

Vestnes Kommune

Utstillingsvindu for kvinner i lokalpolitikken

Arbeidsvilkår for lokalpolitikere

Bergen 11.5.12

Prosjektleder Randi Bergundhaugen

Noen fakta om Vestnes kommune

- Ligger midt i Møre og Romsdal fylke, mellom Molde, Ålesund og Åndalsnes
- Ca 6500 innbyggere
- Fjord og fjell, natur og kultur
- Kyststamveien og "eksportveien" E- 136 går gjennom kommunen
- Stor industrikommune, spesielt innen skipsbygging, med stor andel gjestearbeidere fra andre land
- Stor offentlig sektor, tidligere sentralinstitusjon innen HVPU. Nå vertskommune for mange PU
- Kjønn delt arbeidsmarked, mange kvinner i deltidsstillinger og mange i turnus
- Av totalt 729 ansatte i kommunen er 596 kvinner, 81,8%

Vestnes Kommune

Noen fakta i Vestnes 2007

- Lav andel, 18,5%!! kvinner i k-styret 2003-2007
- De fleste partier hadde mellom 40 og 50 % kvinner på listene til valget 2007, men kun 7 av 27 representanter i kommunestyret er kvinner, 25,9%
- Ikke mangel på kvinnelige kandidater, men de blir "valgt vekk" (selv om det ikke lengre er lov til å stryke...)
- Ingen kvinner i politiske lederposisjoner.
- Ordfører, varaordfører og samtlige ledere av andre hovedutvalg er menn.
- Lokalmedia medvirker også til å synliggjøre mannlige politikere i større grad enn kvinnelige.
- Lav kvinneandel gjør arbeidsvilkårene verre for de som blir innvalgt

Hva er gjort i prosjektperioden?

- Politisk grunnopplæring
- Samling alle kvinnelige politikere og vara for å drøfte tiltak, ønsker og behov
- Digital kommune, datakurs med mer. Alle ”på nett”
- Ulike kurs og kompetansetiltak
- Ulike undersøkelser og tiltak rundt temaet turnusarbeid og politisk aktivitet
- Ikke lengre et krav med ”gjennomgående” representasjon. Dette gir flere aktive kvinner i lokalpolitikken og flere som ”slipper til”
- Revidert reglement for møtegodtgjørelse med mer, fokus på arbeidsvilkår
- Fokus på rekruttering i partia
- Fokus på nominasjonsprosessen

Hva er gjort

- Klargjøring og presisering av folkevalgtes rettigheter (spesielt internt i kommunen). Hva med kvelds/ nattevakt etter en hel dag på møte osv?
- Informere om rettigheter og plikter til de folkevalgte
- Ulegitimerte utgifter til barnepass, tilsyn av eldre/funksjonshemma eller tilsyn med næringsvirksomhet, kan søkes dekket . Benyttes lite?
- Stor utfordring når folkevalgte taper økonomisk på å engasjere seg (eks. forliksråd). Utfordring også for ansatte i privat næringsliv. Ikke kun et kommunalt ansvar

Vestnes Kommune

Turnusarbeid og lokalpolitisk arbeid, noen resultater fra undersøkelse

- 135 ansatte har svart på undersøkelsen, ca 90% kvinner og 10% menn, noe som er ganske samsvarende med fordelinga i gruppa som helhet.
- 12,6% er eller har vært politisk aktive i lokalpolitikken, mens 87,4% ikke har vært det
- 35,7% av mennene og 18,2% av kvinnene er medlem i politisk parti og/ eller har stått på en kommunevalgliste
- 60,7% tror det er vanskelig å kombinere turnusarbeid og politikk

Hva mener du skal til for at flere kvinner skal bli aktive i lokalpolitikken i Vestnes? I %

	Svært viktig/ ganske viktig	Middels viktig	Litt viktig/ lite viktig	Ikke svart
N= 135				
Familien må være positiv	88,9	3	2,2	5,9
Må føle at en har tid	87,4	3,7		8,9
Positiv arbeidsgiver	87,4	4,4	1,4	6,7
Permisjon med lønn for å delta på møter	83	8,1	3,7	5,2
Positive kolleger	81,4	5,9	4,5	8,1
Vikarordning på jobb	74	17	4,5	4,4
God politikeropplæring	71,9	17	4,4	6,7
Stort engasjement generelt	71,8	15,6	2,2	10,4
Engasjement i enkeltsaker	70,3	18,5	1,4	9,6
Fast møtestart og møteslutt	68,2	21,5	2,2	8,1
Barnepassordning	67,4	17	7,4	8,1

Hva mener du skal til for at flere kvinner skal bli aktive i lokalpolitikken i Vestnes? I %

	Svært viktig/ ganske viktig	Middels viktig	Litt viktig/ lite viktig	Ikke svart
N= 135				
Flere kvinner på partilistene	65,2	18,5	5,9	10,4
Flere synlige kvinner som forbilder	58,6	25,2	8,1	8,1
Møter på dagtid	51,9	33,3	8,1	6,7
Flere kvinner må være synlige i media	51,1	30,4	8,9	9,6
Kvinnenettverk	51,1	27,4	12,6	8,9
Kortere møter	51,1	26,7	11,8	10,4
God politikerlønn	50,4	28,1	10,4	11,1
Partiene må prioritere flere kvinner	48,1	28,1	15,5	8,1
Kvotering	29,6	31,9	25,9	12,6

Noen funn fra spørreundersøkelse blant k-styremedlemmer

Av totalt 27 møtende representanter var det 22 som svarte, 10 menn og 12 kvinner. Dette er en svarprosent på 81,5. 1 mann og 6 kvinner er vararepresentanter

- Over 80 % av disse er mellom 36 og 55 år. Kun 1 under 35 år
- 63,6% av dem har barn under 18 år.
- 18,2% av disse trenger alltid barnepass eller annen avlastning hjemme for å delta på politiske møter, og en like stor % andel trenger slik hjelp av og til.
- De turnusarbeidende syns i mye større grad at møtestart kl 16.30 er for sent
- Det er de turnusarbeidende som i størst grad må ha vikar på jobb når de skal i møter
- De syns også i større grad enn andre at kollegene har stor forståelse for deres engasjement
- Turnusarbeidende syns ikke det er vanskeligere å kombinere jobb og politikk enn de som jobber fast dagtid

Flere funn...

- Gjennomsnittlig bruker respondentene 11,3 t pr mnd på forberedelser til politiske møter
- Gjennomsnittlig har respondentene vært politisk aktive i 7,4 år
- 2/3 av de faste kvinnelige k-representantene arbeider i turnus
- Kvinnene syns i mye større grad enn menn at møtestart 16.30 er for sent
- Dobbelt så mange menn som kvinner syns det er vanskelig å kombinere jobb og politisk arbeid, men de syns ikke det går ut over jobben
- Mange flere menn enn kvinner har dårlig samvittighet overfor familien når de bruker tid på politisk arbeid. Har kvinnene i større grad tenkt og diskutert gjennom sitt engasjement på forhånd?
- Kvinnene føler derimot litt oftere enn menn at kolleger har liten forståelse for deres politiske engasjement

Hvordan gikk det i Vestnes i 2011

- Økt kvinneandel fra 18,5 til 30 %, (men færre representanter totalt)
- Økt fokus på opplæring, arbeidsforhold og tilrettelegging
- Flere synlige kvinner i valgkampen, men media «forkludrer»
- Økt fokus under konstituering, men ikke godt nok
- Regelverket brukes når det «passer»?
- Kun kvinner med forhåndsprioritert plass på lista kom inn i kommunestyret
- Fremdeles partier med bare menn i gruppa
- Flere kvinner i «toppen», gruppeledere, utvalgsledere osv

Andre positive ting

- Flest kvinnelige nyetablerere i fylket i 2011
- Stor andel kvinnelige ledere i kommunen
- Stor grad av samarbeid på tvers av partigruppene
- Positive holdninger hos politisk ledelse
- Respekt og humor

Men...

- Fremdeles stort arbeidspress
- Fremdeles lite «lønnsomt» å engasjere seg
- Fremdeles mannsfokus i media
- Kjønnsbalanse i styrer o.l en utfordring
- Lange møter, ikke taletid på møtene
- For å få max ut av prosjektperioden burde alle kommunestyrerepr ha et større eierskap til det.

Hva bør gjøres videre?

- Fortsatt fokus på rekruttering i partia
- Kunnskap
- Ta vare på nye medlemmer (og gamle)
- Arbeidsforholdene for kommunestyrerepresentantene må diskuteres jevnlig
- Se på den totale løsningen rundt godtgjørelse for politikere, ingen bør tape økonomisk på å engasjere seg
- Politisk grunnopplæring og digital opplæring viktig
- Følge regelverkets intensjoner i konstitueringa
- Bringe kunnskap videre ved neste nominasjonsprosess
- Det må etterstrebes et godt ”klima” i kommunestyret, et smil og en positiv kommentar er viktig for alle☺

Vestnes Kommune

**Det må være attraktivt å
delta i lokalpolitikken!**